

**Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta
yksittäistapauksessa Iso-Kössin Tila Oy broilerikasvattamon laajentaminen, Oripää****Hanke**

Iso-Kössin Tila Oy broilerikasvattamon laajentaminen, Oripää

Hankkeesta vastaava

Iso-Kössin Tila Oy
Kanikkalankuja 48
32500 ORIPÄÄ

Asian vireilletulo

Iso-Kössin Tila Oy on 15.1.2025 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttäenkö Oripään kuntaan suunniteltu Iso-Kössin Tila Oy broilerikasvattamon laajentaminen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ("YVA-menettely").

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu

Iso-Kössin Tila Oy tarveharkintapyynnön mukaiseen broilerikasvattamon laajentamisen hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot

Hankkeesta on saatu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017, "YVA-laki") 12 §:n ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017, "YVA-asetus") 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta.

ELY-keskukselle on toimitettu konsultti Tuuliruusu ympäristöpalvelut laatima, 15.1.2025 päivätty, tarveharkintapyyntö.

Hankkeen kuvaus

Iso-Kössin Tila Oy:llä on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 27.3.2009 myöntämä ympäristölupa 60 000 broilerin eläinsuojalle. Toiminta sijoittuu tiloille Isokössi 9:206 ja Mattila 4:152.

Toimintaa on tarkoitus laajentaa rakentamalla uusi 75 000 broilerin kasvattamo talouskeskukseen nykyisen kasvattamon luoteispuolelle. Muutosten jälkeen tilalla tulee olemaan yhteensä 135 000 broileripaikkaa. Muilta osin tilan toiminnot säilyvät käytännössä nykyisellään.

Broilerikasvattamon laajennus sijoittuu välittömästi nykyisen kasvatushallin yhteyteen. Muutoksen takia talouskeskus, jossa olemassa olevat broilerihalli, varastot, hakevarastot ja lämpökeskus sijaitsevat, laajenee luoteeseen noin 60 metriä, josta kasvattamon osuus on noin 30 metriä. Uuden kasvattamon sijoituspaikan valintaan on vaikuttaneet

VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

0295 022 500

www.ely-keskus.fi

Y-tunnus 2296962-1

Kirjaamo

PL 236, 20101 Turku

kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

kiinteistönhuolto- sekä tuotantotekniset syyt. Vaihtoehtoisia ja oleellisesti ympäristövaikutuksiltaan erilaisia sijoituspaikkoja ei löydy talouskeskuksen alueelta.

Lannantuotanto on taulukkoarvoin laskettuna laajennuksen jälkeen yhteensä 2 025 m³ vuodessa. Tuotannon laajenemisesta aiheutuva lantamäärän lisäys on 1125 m³ verrattuna nykytilanteeseen 900 m³. Laajennuksen jälkeen tilalla on kattamatonta ja katettua etälantavarastotilavuutta yhteensä 2 261 m³, joka on riittävästi lannan 12 kuukauden varastointia varten.

Hakijalla on käytössä lannanlevityspinta-alaa yhteensä noin 667 hehtaaria. Laajennuksen jälkeen yksiköltä edellytetään ympäristöohjeiden mukaan vähintään noin 482 hehtaarin lannanlevitysalueita.

Hakijalla on laajennuksen jälkeen riittävästi olemassa olevaa sekä rakennettavaa lannan varastokapasiteettia etälantaloina sekä riittävästi lannanlevityspinta-alaa muutoksen jälkeiselle tuotannolle.

Sijaintipaikan ympäristö

Maankäyttö ja kaavoitus

Suunniteltu laajennus sijaitsee kaavoittamattomalla maa- ja metsätalousalueella, rakennuspaikka on peltoaluetta. Oripään kunnan keskustaajamaa koskeva asemakaava-alue alkaa lounaassa noin 100 metrin etäisyydellä eläinsuojista. Tilalla on kaksi nykyistä ja yksi rakennettava etälantavarasto noin 1,3 km, 2,4 km ja 12 km etäisyydellä talouskeskuksesta.

Alueella on taajamatoimintoja lännestä etelän kautta itäkaakkoon noin 150–250 metrin m etäisyydellä. Ympäristövaikutusten arvioinnin kannalta keskeisimpiä häiriintyviä kohteita ovat lähimmät asuinrakennukset, joita on useampi lähimmillään 170–280 m etäisyydellä laajennuksesta. Uuden broilerikasvattamon myötä etäisyys eläinsuojasta lähimpiin asuinrakennuksiin ei lyhene sektorissa itä-etelä-länsilounainen. Lännessä ja luoteessa etäisyys supistuu nykyiseen tilanteeseen verrattuna noin 30–70 m.

Lähin julkinen rakennus on kirkko lounaassa noin 250 metrin etäisyydellä. Muita julkisia sekä palvelurakennuksia on etelälounaassa noin 380–450 m etäisyydellä.

Arvio hankkeen ympäristövaikutuksista

Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne

Suunniteltu laajennus sijaitsisi hankkeesta vastaavan toiminnassa olevalla maatilalla. Broilerikasvattamo sijaitsisi olemassa olevan broilerikasvattamon luoteispuolella. Lanta hyödynnetään lannoitteena peltoviljelyssä hankkeesta vastaavan omilla pelloilla, vuokrapelloilla sekä levityssopimuspelloilla. Hanke ei aiheuta merkittävää maankäytön muutosta, koska pellot ja lannansäilytystilat ovat jo olemassa.

Muilta osin lähialue on rakennettua maaseutu- sekä taajama-asutusta. Lähin julkinen rakennus on kirkko lounaassa noin 250 metrin etäisyydellä. Muita julkisia sekä palvelurakennuksia on etelälounaassa noin 380–450 metrin etäisyydellä.

Maisema- ja kulttuuriympäristö

Rakennuspaikka on peltoalueella, jossa näkemäalue aukeaa koilliseen. Peltoaukealle nykyisen kasvattamon ja varastorakennusten väliin sijoitettuna laajennus muodostaa ehyen tuotantorakennuskokonaisuuden, jolloin uuden kasvattamon rakentamisella ei vaikuteta merkittävästi alueen maisemakuvaan.

Liikenne

Talouskeskus sijoittuu Kanikkalankujan varrelle. Broilerikasvattamoiden raskas liikenne koostuu untuvikkojen tuonnista ja teuraslintujen viennistä kerran kahdessa kuukaudessa, rehuauton käynneistä viikoittain, kuolleiden eläinten noudosta tarpeen mukaan sekä kuiviketoimituksista kerran kahdessa kuukaudessa. Muuta säännöllistä raskasta liikennettä ovat jäteauton käynnit ja satunnaiset tavaratoimitukset. Lisäksi eläinsuojilla on lannan siirtokuljetuksia etälantaloihin. Laajennuksesta huolimatta tilan liikennettä voidaan pitää tavanomaisena maatalousliikenteenä.

Hajuvaikutukset ja viihtyisyys

Keskeisin toiminnan ympäristövaikutus on ilmanvaihdon kautta lähiympäristöön kulkeutuvat hajut. Nykyisessä sekä suunnitellussa broilerikasvattamossa korvausilma otetaan ja poistoilma johdetaan rakennuksen sivuille. Maksimi-ilmanvaihdossa toimintaperiaate on tunneli-ilmanvaihto, jossa sisään tuleva ilma johdetaan rakennuksiin lounaispäästä ja jättipuhaltimet on sijoitettu rakennusten koillispäättyyn. Menettely mahdollistaa hajukaasujen johtamiseen suuntaan, jossa lähimmät mahdollisesti hajusta häiriintyvät kohteet ovat noin 500 metrin etäisyydellä.

Broilerikasvattamorakennusten konkreettinen ympäristövaikutus lähialueelle on ilmanvaihdon kautta leviävät hajut sekä kesäaikana hallien jäähdytykseen käytettävien jättipuhaltimien melu. Näihin voidaan jossain määrin vaikuttaa ilmanvaihdon olosuhdeautomaatiikan, mahdollisimman kuivana pidettävien turvekuivikepohjien sekä puhaltimien suuntaamisen avulla.

Vesistö

Vesi otetaan vesijohtoverkosta. Vuosikulutus ennen laajennusta noin 2200 m³, joka arviolta kaksinkertaistuu laajennuksen jälkeen. Eläinsuojien jätevedet johdetaan umpisäiliöihin

Hanke ei sijoitu pohjavesi- tai tulvariskialueelle.

Esitetyt lieventämistoimet

Hajuvaikutuksia pyritään vähentämään jättämällä talouskeskusta lähimmät pellot käsittelemättä lannalla sekä varastoimalla lanta etälantaloissa.

Ilmanvaihto on suunniteltu rakennuksissa siten, että hajukaasut johdetaan ulos siten, että ne suuntautuvat pois päin lähimmistä rakennuksista.

Asian käsittely

ELY-keskus pyysi asiassa lausuntoa Varsinais-Suomen liitolta, Oripään kunnalta sekä Oripään ympäristönsuojeluviranomaisilta. Annetuista lausunnoista ja hankkeesta vastaavan antamasta vastineesta on esitetty tiivistelmät alla.

Oripään ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Oripään teknisen lautakunnan käsityksen mukaan Iso-Kössin Tila Oy:n ympäristölupahankkeen yhteydessä ei ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeen ominaisuuksien vuoksi broilerikasvattamon aiheuttamat haitat kuten ympäristön pilaantuminen, jätteiden muodostuminen ja riskit luonnonvarojen käytölle tai terveydelle arvioidaan suhteellisen pieniksi. Kasvattamoiden sijainti lähellä asutusta ja Oripään keskustaajamaa aiheuttaa riskin naapureille aiheutuvista häiriöistä, mutta uuden kasvattamon sijoittamisella olemassa olevan eläinsuojan yhteyteen saavutetaan myös monia synergiahyötyjä, jotka vähentävät kasvattamoiden ympäristöriskejä. Lautakunnan mielestä kasvattamon ympäristövaikutukset ja häiriöt naapureille on mahdollista riittävän kattavasti esittää ja käsitellä direktiivilaitoksen ympäristölupakäsittelyn yhteydessä.

Varsinais-Suomen liitto ei jättänyt lausuntoa

Hankkeesta vastaavan antama vastine

Hankkeesta vastaava ei jättänyt lausuntoon vastinetta.

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

YVA-menettelyn soveltamisesta

YVA-lain 3 §:n 1 mom. mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetaan YVA-lain liitteessä 1 ("hankeluettelo").

Hankeluettelon 1 kohdan a alakohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan kanaloihin, joissa kasvatetaan yli 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa. Lisäksi hankeluettelon 12 kohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankeluettelon 1–11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaaviin hankkeiden muutoksiin.

Säännöksen 2 mom. mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 mom. tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden

yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 mom. tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on säännöksen 3 mom. mukaan lisäksi otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hanke on luonteeltaan toiminnan laajentamista. Olemassa olevalla tilalla on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen myöntämä ympäristönsuojelulain mukainen lupa broilerituotannolle laajuudessa 60 000 eläinpaikkaa. Lupa on myönnetty vuonna 27.3.2009.

YVA-tarveharkinnassa tarkasteltavat keskeiset ominaisuudet ja vaikutukset

Hankesuunnitelman mukainen eläinmäärän lisäys (75 000 kanaa) jää alle YVA-lain hankeluettelon rajan (85 000 kanaa). Laajennushankkeen koko on eläinmääriä vertaillen 88,24 % hankeluettelon mukaisesta hankkeesta. Kokonaisuutena nykyinen toiminta yhdessä laajennuksen kanssa (135 000 kanaa) ylittää eläinyksikköinä laskettuna hankeluettelon rajan (85 000 kananpoikkaa) 1,59 kertaisesti.

Eläinmäärän lisääntymisen myötä myös toiminnan lantamäärät kasvavat noin 2,25-kertaiseksi vanhaan toimintaan verrattuna. Laajennuksen jälkeen kuivalantaa muodostuu laskennallisesti noin 2 025 m³ vuodessa, jolloin laskennallinen lannan levitysalan tarve on 482 ha. Hankevastaavan toimittamien tietojen perusteella lantatilavuus ja käytettävissä oleva levitysala ovat riittäviä olettaen, että ilmoitetusta peltoalasta on jo vähennetty korkean fosforiluokan pellot, jotka eivät sovellu lannanlevitykseen.

Toiminnan laajentuessa myös siitä ympäristöön aiheutuvat vaikutukset lisääntyvät ja mahdollisesti laajentuvat. Hankkeen keskeisimmät ympäristövaikutukset muodostuvat hankkeen koosta, kasvattamoista ja lantaloista aiheutuvista hajuvaikutuksista ja ilmapäästöistä sekä lannanlevityksen ravinnepäästöistä. Laajennus sijoittuu olemassa olevan toiminnan yhteyteen, jolloin hankkeen vaikutukset muodostuvat erityisesti yhteisvaikutuksista jo olemassa olevan broilerikasvattamohankkeen vaikutusten kanssa.

Toiminnan ympäristönsuojelulain mukaisessa valvonnassa ei ole havaittu nykyiseen broilerikasvattamon toimintaan liittyviä puutteita eikä väärinkäytöksiä. Toiminnasta ei ole esitetty ELY-keskukselle valituksia. Toimialan luonne ja siitä aiheutuvat ympäristövaikutukset ovat hyvin tiedossa sekä ennakoitavissa ja niihin pystytään valvonnassa puuttumaan.

Hankkeen todennäköisesti merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat toiminnan laajentumisen takia voimistuvat hajuvaikutukset hankkeen lähialueelle. Lannanlevitystarpeen laajentuminen voi aiheuttaa pintavesien tilaan vaikutuksia, joten hankkeesta vastaavan tulee selvittää sekä varmistaa, että myös lannan sopimusvastaanottajat ovat tietoisia voimassa

olevien asetusten ja lainsäädännön rajoituksista ja edellytyksistä, mitä tulee lannan levittämiseen.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointia

Kaavoitus, maisema, kulttuuriympäristö

Kiinteistön etelä-, kaakkois- ja itäpuolella kulkeva ja kiinteistöille näkyvä Loimaantie on osoitettu maakuntakaavassa historialliseksi tieksi (Varkaantie) sekä ohjeelliseksi ulkoilureitiksi (Oripää-Pappistenjärvi). Loimaantien eteläpuolelle ulottuva valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue (VAMA2021), *Aurajokilaakson viljelymaisema*, on huomioitu maakuntakaavassa (maakuntakaavan raja-alue *Aurajoki-Oripää kulttuurimaisema-alue*).

Alueella on voimassa Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen maakuntakaava (2013), Tuulivoimavaihe- ja maankäytön maakuntakaava (2014), Taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihe- ja maankäytön maakuntakaava (2018) sekä Luonnonarvojen ja -varojen vaihe- ja maankäytön maakuntakaava (2021).

Hankealueella voimassa oleva kaavataso on maakuntakaava. Hankealueelle ei ole laadittu yleis- tai asemakaavaa, mutta hankealue rajautuu asemakaava-alueeseen, jossa alueita on osoitettu pääasiassa asumiseen. Maakuntakaavayhdistelmän (2023) näkökulmasta suunniteltu laajennus olemassa olevan talouskeskuksen yhteyteen ei aiheuta välttämättä ristiriitaa. Oripään kunta arvioi tulevissa vaiheissa ylittyykö kaavoituskynnys uuden broilerikasvatustilan sijaintipaikan suhteen.

Maakuntakaavan yleismääräysten mukaan yksityiskohtaisen maankäytön suunnittelun ja rakennustoimenpiteiden on estettävä luonnontilaisten alueiden pirstoutumista ja edistettävä vesiensuojelutavoitteita. Erityisesti vesiensuojelullisesti herkillä alueilla, kuten kaltevilla ja eroosioherkillä valuma-alueilla, toimenpiteiden on vähennettävä ravinteiden ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin. Etälantalat sijoittuvat maakuntakaavan maa- ja metsätalousalueelle (M).

Hankkeella on vaikutuksia alueen maisemaan sekä ympäröivään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Alueen maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvät arvot tulee huomioida aikanaan rakentamislupavaiheessa. Vaikutuksia pystytään lieventämään, kun rakentamislupavaiheessa kiinnitetään huomiota esimerkiksi rakennuksen materiaalivalintoihin ja värikyseen.

Hajuvaikutukset

Hanke voi lisätä toiminnasta syntyviä hajupäästöjä paikallisesti. Hajuvaikutuksia pyritään vähentämään siten, että talouskeskusta lähimmät pellot jätetään käsittelemättä lannalla. Lanta varastoidaan etälantaloissa, jotka sijaitsevat kauempana asutuskeskuksesta. Lannanlevityssopimusalueet sijoittuvat eri puolille kuntaa ja pääasiassa etäälle keskustaajamasta. Rakennusten ilmanvaihto on suunniteltu siten, että hajukaasut johdetaan ulos siten, että ne suuntautuvat pois päin.

lähimmistä rakennuksista. Asutukseen kohdistuvat hajuvaikutukset voivat uuden broilerikasvattamon seurauksena voimistua, mutta esitettyjen toimenpiteiden seurauksena hajuhaittojen voimistuminen ei todennäköisesti ole vaikutukseltaan merkittävää. Hajuhaittojen lieventämiskeinot tulee ottaa käyttöön vaikutusten lieventämiseksi, kuten hakemuksessa on esitetty.

Vesistövaikutukset

Laajennettava broilerikasvattamo sijaitsee Oripäässä Aurajoen vesistöalueella, ja tilan alueelta vedet laskevat pienempiä uomia pitkin Aurajoen yläosan vesimuodostumaan.

Aurajoen yläosa on pintavesityypiltään pieni savimaiden joki ja sen ekologinen tila oli välttävä vuoden 2019 luokittelun perusteella (vuosien 2012–2017 aineisto). Seuraava luokittelu valmistuu vuoden 2025 aikana. Aurajoen ekologista tilaa heikentää erityisesti korkeat ravinnepitoisuudet ja vesimuodostuman fysikaaliskemiallinen tila on huono. Vesienhoidon tavoitteena on, että vesimuodostumien tila ei heikkene ja niiden ekologinen tila on vähintään hyvä viimeistään vuonna 2027. Maatalous on tunnistettu yhdeksi vesien tilaa heikentäväksi merkittäväksi paineeksi Aurajoen yläosan vesimuodostumassa. Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 esitetään, että Paimionjoen-Aurajoen suunnittelualueella ihmistoiminnoista aiheutuvaa vesistöihin kohdistuvaa ravinnekuormitusta tulee vähentää fosforikuormituksen osalta 73 % ja typpekuormituksen osalta 33 % nykyisestä, jotta vesien hyvä tila on alueella mahdollista saavuttaa.

Hakemuksen mukaisen toiminnan merkittävimmät pintavesivaikutukset muodostuvat lannan levityksestä. Laajennushankkeen myötä syntyvän lannan määrä kaksinkertaistuu nykyisestä ja laskennallinen lannanlevitysalan tarve on hakemuksen mukaan noin 482 ha. Hakijalla on käytettävissään peltopinta-alaa lannan levitykseen noin 667 ha, joka koostuu hakijan omista sekä vuokra- ja sopimuspelloista. Pellot sijaitsevat Aurajoen yläosan valuma-alueen lisäksi Loimijoen vesistöalueella ja Eurajoen vesistöalueen yläosissa.

ELY-keskus huomauttaa, että Suomen ympäristökeskuksen VEMALA-malliin pohjautuvan fosforin vaikutuksen arviointityökalun* mukaan jo nykyisillä lannanlevitysmäärillä kyseisillä valuma-alueilla peltojen arvioidut fosforin pitoisuudet ovat keskimäärin selvästi suurempia kuin satovaste. Tämä tarkoittaa sitä, ettei fosforin lisäyksellä saada todennäköisesti lisää satovastetta ja fosforin huuhtoutumisen riski vesistöihin kasvaa. Toiminnan laajentaminen ja lannan levitys ei saa lisätä vesien ravinnekuormitusta, eikä heikentää broilerikasvattamon ja sen lannan levitykseen käytettävien peltojen valuma-alueilla sijaitsevien vesistöjen ekologista tilaa. Kaikki lannanlevitykseen käytettävä peltopinta-ala tulee olla fosforiasetuksen (Valtioneuvoston asetus fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä 64/2023) mukaisesti lannanlevitykseen sopivaa ja luvanhakijan tulee selvittää ja varmistaa, että myös lannan sopimusvastaanottajat ovat tietoisia fosforiasetuksen ja voimassa olevan lainsäädännön rajoituksista ja

edellytyksistä. Pintavesivaikutusten ei arvioida olevan niin merkittäviä, että hanke vaatisi YVA-lain mukaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn.

*Fosforin vaikutuksen työkalu:

<https://www.i2.ymparisto.fi/i2/livestock/index.html>

Yhteenveto

Iso-Kössin Tila Oy:n voimassa oleva ympäristölupa on myönnetty vuonna 2009 ja se mahdollistaa yhteensä 60 000 kananpojan kasvattamisen. YVA-harkinnassa käsiteltyä hankkeen laajentamista suunnitellulla kananpoikien määrällä 75 000 voidaan pitää hankkeen normaalina YVA-lain liitteen 1 kohdan 12 mukaisena laajentamisena.

Hankkeen ja sen laajentamisen keskeisimmät ympäristövaikutukset liittyvät toiminnan laajenemisen myötä lisääntyviin hajuhaittoihin, lannanlevityksen aiheuttamiin ravinnepäästöihin. Hankkeen laajentaminen aiheuttaa yhteisvaikutuksia nykyisen toiminnan kanssa. Suunniteltu broilerikasvattamon laajennus sijoittuu olemassa olevan toiminnan yhteyteen, ja sen merkittävimmät vaikutukset voidaan tiivistää seuraavasti:

- **Hajuvaikutukset:** Toiminnan laajentaminen voimistaa hajupäästöjä hankkeen lähialueella, mikä korostaa tarvetta tehokkaiden lieventämistoimien suunnittelulle. Lähimmät asuinrakennukset ovat noin 170 metrin päässä hankkeesta ja lähin julkinen rakennus 250 metrin päässä.
- **Vesistövaikutukset:** Lannanlevityksen lisääntyminen voi kasvattaa ravinnepäästöjä erityisesti herkille valuma-alueille, kuten Aurajoen yläosan vesimuodostumaan, jonka ekologinen tila on jo valmiiksi välttävä. Hankkeesta vastaavan on varmistettava, että lannan käsittely noudattaa lainsäädäntöä, eikä vesienhoidon tavoitteita vaaranneta.
- **Maisema ja kulttuuriympäristö:** Hankkeella on vaikutuksia alueen maisemaan tuotantorakennuksen rakentamisesta. Vaikutusta maisemaan voidaan lieventää huolellisella rakennusmateriaalien ja väriyksen valinnalla.
- **Ympäristövalvonta ja lupakysymykset:** Nykyisessä toiminnassa ei ole havaittu valvonnan puutteita tai ongelmia. Laajennuksessa on jatkossakin tärkeää varmistaa lakien ja asetusten noudattaminen.

Kokonaisuudessaan hanke edellyttää huolellista suunnittelua ja yhteisvaikutusten arviointia, jotta haitalliset ympäristövaikutukset voidaan minimoida. Lisäksi tulee kiinnittää erityistä huomiota vesistö- ja hajuhaittojen hallintaan.

ELY-keskuksen arvion mukaan hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu YVA-lain hankeluettelon mukaisiin hankkeisiin laadultaan ja laajuudeltaan rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista YVA-menettelyä.

Tämä päätös koskee ELY-keskukselle 15.1.2025 toimitettujen tietojen mukaista hanketta. Mikäli hanke muuttuu laajuudeltaan, muilta ominaisuuksiltaan tai ympäristövaikutuksiltaan esitetystä oleellisesti, arvioidaan ELY-keskuksessa YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa tarvittaessa uudestaan.

Selvilläolovelvollisuus ja jatkotoimenpiteet

Vaikka hankkeeseen ei sovelleta YVA-menettelyä, on hankkeesta vastaavan YVA-lain 31 §:n mukaisesti sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamatta jättäminen ei poista velvollisuutta arvioida hankkeen vaikutuksia riittävällä tavalla muissa hankkeen toteuttamiseksi tarpeellisissa hyväksymismenettelyissä. Toiminnanharjoittajan tulee aina selvittää tarkoin haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja ja pyrkiä toteuttamaan ne.

Sovelletut säännökset

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017) 1 §.

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaavalla on oikeus hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

YVA-lain 37 §:n 2 mom. nojalla päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan.

Päätöksestä tiedottaminen

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi, ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan hankkeen vaikutusalueen kunnan verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa <http://www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta> -Eläintenpito, ei sovelleta YVA-menettelyä -luokan päätöksissä.

Päätös lähetetään sähköisesti tiedoksi lausunnonantajille.

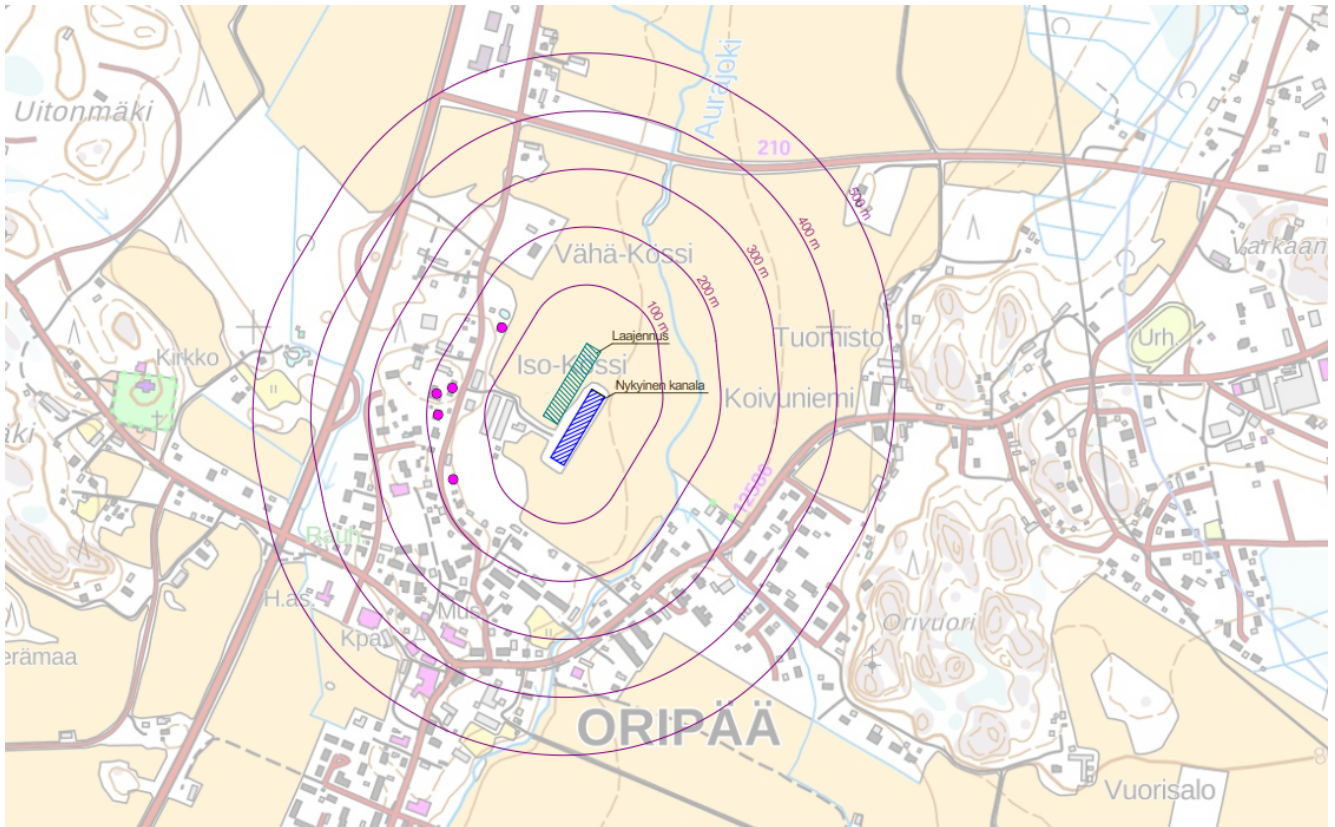
Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt erityisasiantuntija Sonja Lukkarinen ja ratkaissut johtava asiantuntija Asta Asikainen

Liitteet

Liite 1 karttakuva hankealueesta
Liite 2 Valitusosoitus

LIITE 1

Kuva: Havainnekuva hankkeesta ja broilerihallien sijoittumisesta lähimpiin asuinrakennuksiin

LIITE 2

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti **Turun hallinto-oikeuteen**.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä.

Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Jos päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella, katsotaan tiedoksiannon tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi

- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta voidaan periä asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2025. Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 310 euroa.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Toimittaminen

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituskirjelmän voi toimittaa myös **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20100 Turku

Postiosoite: Turun hallinto-oikeus, PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Vaihde: 029 56 42400

Kirjaamo: 029 56 42410

Faksi: 029 56 42414

Aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Jakelu

Iso-Kössin Tila Oy

Tiedoksi

Oripää kunta
Oripään tekninen lautakunta

Tämä asiakirja VARELY/247/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/247/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lukkarinen Sonja 31.03.2025 11:12

Ratkaisija Asikainen Asta 31.03.2025 11:14